

แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ปี 2562 (เพิ่มเติม)

โครงการ ยกระดับคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจนเชิงบูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจนเป้าหมายให้มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมครัวเรือนยากจนโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน ทั้งระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ขั้นเตรียมการ ให้จังหวัด/อำเภอเตรียมความพร้อม ดังนี้

1. จังหวัด/อำเภอจัดทำฐานข้อมูลครัวเรือนยากจน และวิเคราะห์ศักยภาพครัวเรือนยากจน เพื่อกำหนดครัวเรือนยากจนเป้าหมายเข้าร่วมโครงการฯ
 2. จังหวัด/อำเภอ **คัดเลือกครัวเรือนยากจนเป้าหมาย**เข้าร่วมโครงการฯ ตามจำนวนที่ได้รับจัดสรรจากกรมฯ โดยให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้
 - 1) ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่สามารถพัฒนาได้ และมีศักยภาพในการประกอบอาชีพ
 - 2) ครัวเรือนมีทักษะฝีมือ ในการประกอบอาชีพอยู่แล้ว และหรือมีความต้องการประกอบอาชีพอย่างแท้จริง
 - 3) ครัวเรือนมีความสนใจและยินยอมดำเนินการเพื่อพัฒนาตนเอง และยกระดับคุณภาพชีวิต ตามแนวทางการดำเนินงานของกรมการพัฒนาชุมชน
- สำหรับจังหวัดในพื้นที่ 25 จังหวัดภาคกลาง ที่ดำเนินการภายใต้ความร่วมมือการแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการ ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชนกับมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ให้ดำเนินการคัดเลือกครัวเรือนเป้าหมายที่ไม่ซ้ำซ้อนกันเป็นลำดับแรกก่อน แล้วจึงพิจารณาครัวเรือนผู้มีรายได้น้อย หรือมีแนวโน้มจะตกเกณฑ์ จปฐ. หรือครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ข้ออื่น ๆ มาเป็นลำดับ
3. จังหวัด/อำเภอ ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจนเชิงบูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมายและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนทุกระดับ

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมคลินิกแก้จน

จังหวัดดำเนินกิจกรรมคลินิกแก้จน โดยดำเนินการ 1 วัน ในระดับจังหวัดหรืออำเภอให้อยู่ในดุลยพินิจของจังหวัด เพื่อปรับทัศนคติเชิงบวกแก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย พร้อมให้คำปรึกษาอาชีพทางเลือก ตามกระบวนการ ดังนี้

- มีการวิเคราะห์อาชีพ หรือฝึกทักษะด้านอาชีพที่ครัวเรือนยากจนให้ความสนใจ
- จัดกิจกรรมสาธิตการส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- การส่งเสริมช่องทางการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้แก่ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ครัวเรือนยากจนเป้าหมายตามจำนวนที่กรมฯ กำหนด ในกรณีจังหวัดที่มีครัวเรือนยากจนจำนวนน้อย จังหวัดอาจพิจารณาผู้มีรายได้น้อยหรือครัวเรือนที่มีแนวโน้มว่าจะมีรายได้ตกเกณฑ์ จปฐ. เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ ให้มีการประสานผู้แทนคณะกรรมการ ศจพ.จ./ศจพ.อ. หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ มาร่วมให้ความรู้ ตลอดจนวางแผนสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาและยกระดับครัวเรือนยากจนเป้าหมายไปสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชนต่อไป

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

รายละเอียดค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินกิจกรรมคลินิกแก้จน ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าพาหนะ สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ค่าตอบแทนวิทยากร และวัสดุ อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมสาธิตการประกอบอาชีพ ที่ครัวเรือนเป้าหมายสนใจ เป็นต้น

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมยกระดับคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจนเชิงบูรณาการ

1) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอประชุมวางแผนร่วมกับครัวเรือนเป้าหมาย หลังจากครัวเรือนยากจนเป้าหมายได้เข้าร่วมกิจกรรมในการฝึกทักษะด้านอาชีพตามกิจกรรมคลินิกแก้จนเรียบร้อยแล้ว เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ของอาชีพ โดยเน้นการทำงานเชิงคุณภาพและไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของงบประมาณ ให้คำนึงถึงเงื่อนไขในการส่งเสริมอาชีพ ดังนี้

- เป็นการต่อยอดอาชีพเดิม หรือเสริมอาชีพใหม่ตามความต้องการของครัวเรือนยากจน ภายใต้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- เป็นอาชีพที่สามารถประเมินผลได้
- สามารถเห็นผลในระยะสั้น
- เป็นไปในลักษณะของทุนหมุนเวียน
- มีตลาดรองรับ

2) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอยกระดับคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจนเป้าหมาย โดยการจัดกิจกรรมสาธิตการฝึกอาชีพให้กับครัวเรือนยากจนเป้าหมายตามความต้องการของครัวเรือนยากจน ภายใต้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้คำนึงถึงเงื่อนไขการส่งเสริมอาชีพ ตาม 1) ทั้งนี้ จังหวัดอาจพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามลักษณะอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องเท่ากันทุกครัวเรือน

3) บูรณาการความร่วมมือของส่วนราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมครัวเรือนยากจนในการแก้ไขปัญหาของตนเอง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม

4) ดูแลชีวิตของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย โดย ผู้นำ อช. ร่วมกับทีมปฏิบัติการตำบลและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เข้าไปพบปะพูดคุย สนับสนุนให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงเข้มทิศชีวิตหรือแผนที่ชีวิตให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมยิ่งขึ้นภายหลังการบริหารจัดการชีวิตไปแล้ว โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน

5. สำนักงานพัฒนาชุมชนรวบรวมเอกสาร หลักฐานเชิงประจักษ์ต่าง ๆ เช่น ข้อมูลรายได้ที่เปลี่ยนแปลงของครัวเรือนเป้าหมาย ภาพกิจกรรม เอกสารถอดบทเรียน เป็นต้น เพื่อรายงานให้จังหวัด และกรมการพัฒนาชุมชนทราบ

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมจัดทำสื่อสรุปผลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรม

1) มีการจัดทำป้ายไวนิลโครงการฯ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ป้าย สำหรับใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในการลงพื้นที่เยี่ยมเยียนหรือสนับสนุนการดำเนินงานครัวเรือนยากจนเป้าหมายตามแนวทางโครงการฯ

2) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดถอดบทเรียนและสรุปผลการดำเนินกิจกรรมในการยกระดับคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจน ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ จำนวน 1 ชุด

3) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำสื่อวีดิทัศน์สรุปผลการดำเนินกิจกรรมในการยกระดับคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจน ในภาพรวมของจังหวัด ความยาวไม่น้อยกว่า 3 นาที จำนวนไม่น้อยกว่า 1 สื่อ สำหรับใช้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานระดับจังหวัด ผ่านช่องทางออนไลน์และออฟไลน์

4) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรายงานผลการดำเนินงานและจัดส่งรายละเอียดสื่อ ตามข้อ 1) และ 2) ให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ ภายในวันที่ 16 กันยายน 2562

กลุ่มเป้าหมาย ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย จำนวน 1,875 ครัวเรือน ในพื้นที่ 65 จังหวัด

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

งบประมาณ

- กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมคลินิกแก้จน งบประมาณ 490,000 บาท โดยจัดสรรตามจำนวนครัวเรือนยากจน เป้าหมาย ดังนี้

- 1) จังหวัดที่มีครัวเรือนยากจนเป้าหมาย 1 - 50 ครัวเรือน 53 จังหวัด ๆ ละ 6,000 บาท เป็นเงิน 318,000 บาท
- 2) จังหวัดที่มีครัวเรือนยากจนเป้าหมาย 51 - 100 ครัวเรือน 9 จังหวัด ๆ ละ 10,000 บาท เป็นเงิน 90,000 บาท
- 3) จังหวัดที่มีครัวเรือนยากจนเป้าหมาย 101 - 150 ครัวเรือน 1 จังหวัด ๆ ละ 20,000 บาท เป็นเงิน 20,000 บาท
- 4) จังหวัดที่มีครัวเรือนยากจนเป้าหมาย 151 ครัวเรือน ขึ้นไป 2 จังหวัด ๆ ละ 31,000 บาท เป็นเงิน 62,000 บาท

- กิจกรรมที่ 2 ยกระดับคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจนเชิงบูรณาการ งบประมาณ 7,500,000 บาท (รายละเอียดตามบัญชีจัดสรรรายจังหวัด)

- กิจกรรมที่ 3 จัดทำเอกสาร/สื่อสรุปผลการดำเนินงาน ระดับจังหวัด งบประมาณ 650,000 บาท (จัดสรรจังหวัดละ 10,000 บาท)

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ /สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ 65 จังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ

ไตรมาส 4 (กรกฎาคม – กันยายน 2562)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1 ครัวเรือนยากจนเป้าหมายมีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมครัวเรือนยากจน โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างเหมาะสม
- 2 เกิดการทำงานแบบบูรณาการของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจนทั้งในระดับส่วนกลาง และระดับพื้นที่ และเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์การทำงานของกรมการพัฒนาชุมชน ให้เป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัดกิจกรรม

- 1 ร้อยละ 85 ของครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น
- 2 มีการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 2 หน่วยงาน ในการยกระดับคุณภาพชีวิต ครัวเรือนยากจนเป้าหมาย ให้มีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น มีการบริหารจัดการชีวิตได้อย่างเหมาะสม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

1. นางพรทิพย์ ไชยวัฒน์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมผู้นำชุมชนและองค์กรชุมชน โทรศัพท์ 0 2141 6151
2. นายไพรัตน์ จงรักษา นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 08 9729 0450 , 0 2141 6148

รายละเอียดการดำเนินงาน

หมายเหตุ : เอกสารรายงานผลการดำเนินงาน ควรจะประกอบด้วย

- 1) ทะเบียนรายชื่อทะเบียนครัวเรือนยากจนเป้าหมาย
- 2) ข้อมูลรายได้ของครัวเรือนเป้าหมาย (ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ)
- 3) ผลการดำเนินกิจกรรมคลินิกอาชีพ เช่น การอบรมอาชีพเรื่องใดบ้าง หน่วยงานที่ร่วมสนับสนุน เป็นต้น
- 4) หน่วยงานภาคีที่ร่วมบูรณาการ
- 5) ผลสำเร็จที่เป็น Best Practice
- 6) ภาพถ่าย หรือ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง